

31.07.2008

I. 2008 YILI FINDIK FİYATI HALA BELİRLENMEMİŞTİR

AKP hükümette altıncı yılındadır. Buna rağmen hala 8 milyon nüfusu doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen fındıkla ilgili bir üretim ve fiyat politikası belirleyememiştir. Fındık, toplanmaya başlandı; ama alımı kim (TMO veya Fiskobirlik) yapacak, fiyat ne olacak hala belli değildir. Fiyatın belirsiz olduğu böyle bir süreç daha önce hiç yaşanmamıştır. TMO'ya 2006 yılında verilen fındık alım görevinin süresiz olması nedeniyle TMO'nun görevinin bu yıl da devam edeceği anlaşılıyor. Ancak bu konuda resmi bir açıklama yapılmış değildir. Öte yandan fiyatın düşük seviyede belirlenmesine yönelik olarak hükümetin çeşitli manevraları vardır.

Bazı kesimlerin rekoltenin çok yüksek (800-900 bin ton) olacağı yönündeki tahminlerine karşılık, Ziraat Odaları Birliği'nin Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin katılımı ile yaptığı rekolte tahmini 728.000 tondur. Ancak iklim şartlarındaki değişiklik nedeniyle bu tahminin 700.000 ton seviyelerinin altına düşmesi söz konusudur. Yüksek rekolte tahminine ilişkin rakamlar fiyatın düşük belirlenmesine yönelik çabaların bir uzantısıdır.

Üretimin yüksekliği muhtemel düşük fiyatın gerekçesi olarak sunulmaktadır. TMO'nun zaman zaman piyasaya fındık sürmesi de 2008 fiyatının düşük belirlenmesine yöneliktir.

TMO 2008 ürünü fiyatını maliyeti dikkate alarak üreticiyi destekleyecek, ihracat gelirimizi artıracak şekilde belirlemelidir.

II. HÜKÜMET PİYASAYA TMO'YU SOKARKEN FİSKOBİRLİK'İ YÜZÜSTÜ BIRAKMIŞTIR

Hükümet 2006 yılında fındık piyasasında Fiskobirlik'i dışlayarak TMO'yu görevlendirmiştir. Ancak Fiskobirlik fiyatın düşmemesi için piyasaya girerek bir miktar alım yapmıştır.

Fiskobirlik'in 2006 yılında yaptığı alımlardan dolayı üreticiye 75 milyon YTL., Şekerbank'a da 65 milyon YTL. kredi borcu olmak üzere toplam **140 milyon YTL. borcu vardır. Hükümet piyasaya TMO'yu sokarken Fiskobirlik'i yüzüstü bırakmıştır.**

TMO 2005 ve 2006 ürününden toplam 30.000 tonluk bir fındığı 2008 Temmuz'unda 1,1 YTL/kg. fiyattan Fiskobirlik'e vermiştir. Fiskobirlik borçlarını ödeyebilmek için bu fındığı piyasada satmak zorundadır. Ancak bundan elde edilecek gelir de Birliğin borçlarına yetmeyecektir. Ayrıca bu satış 2008 ürünü fiyatının serbest piyasada düşmesine yol açabilecektir. Öte yandan hükümetin politikası Fiskobirlik'in 2008 yılında hiçbir şekilde piyasaya müdahale etmemesi yönündedir.

Fiskobirlik'in kolu kanadı kırılmış adeta üretici kuruluşu olmaktan çıkarılmıştır.

III. 2004 YILI DON AFETİ ZARARI HALA ÖDENMEMİŞTİR

2004 yılında meydana gelen **don afetinden dolayı üreticinin toplam 700 milyon YTL. düzeyinde zararı oluşmuş**, ancak ilgili yasaya göre bunun **298 milyon YTL.'lik kısmının ödenebileceği belirtilmiştir**. Bu zararın 46 milyon YTL.si 2004 Aralık ayında

ödenmiştir. Konunun 2007 seçim çalışmalarında CHP tarafından gündeme getirilmesi üzerine kalan 252 milyon YTL. nin 50 milyon YTL.si Temmuz 2007 seçimleri öncesinde ödenmiştir. Ödemelerden sonra kalan **202 milyon YTL.** ise **bugüne kadar ödenmemiştir.** Anılan zararın ödenmesi için 2005 yılı bütçesinden başlamak üzere her yılın bütçe görüşmelerinde CHP olarak verdiğimiz öneriler kabul edilmemiştir. **Üretici halen bu zararın ödenmesini beklemektedir.**

Don afetinden kaynaklanan zarara ilişkin 202 milyon YTL. ile Fiskobirlik'in 2006 yılı fındık alımından üreticiye olan 75 milyon YTL. borcunun toplamı olan 277 milyon YTL.nin üreticiye ödenmesi, 2008 ürünü fiyatının belirlenmesiyle birlikte gündemdeki en acil sorundur.

IV. İHRACAT

AKP'nin fındık politikasındaki yanlışlıkları, bu ürünün ihracından elde ettiğimiz geliri de olumsuz etkilemiştir. 2005 – 2006 sezonunda fındık ihracından 2 milyar dolar düzeylerinde gelir elde edilirken bu rakam şimdi 1,4 milyar dolar düzeylerine inmiştir.

Türkiye Fındık İhracatı		
	MİKTAR	Bedel
DÖNEM	İç/Ton	\$
2005-06	236.499	1.938.551.061
2006-07	248.664	1.262.427.049
2007-2008*	191.000	1.483.000.000

*Haziran sonu itibarıyla

Görüldüğü gibi fındık fiyatının düşmesi doğrudan ihracat gelirlerimizin azalmasına da yol açmıştır.